

Recomandări de reforme cu impact mare pentru IMM-ri, adresate Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, prezentate în data de 7/7/19

Toate aceste propuneri sunt prezentate în detaliu în **High Impact Reforms for SME's** document disponibil online și trimis anterior în format electronic către Consiliul Economic..

Metodologie: În vederea identificării a 3 aspecte prioritare care ar putea fi realizate în următoarele 3 luni, am făcut următoarele ipoteze cu privire la prioritățile actuale ale Guvernului.

Ipotezele esențiale:

1. Accentul ar trebui să se pună pe reforme cu impact ridicat și pe scară largă, astfel încât un număr cât mai mare de persoane să beneficieze de acțiunile Guvernului;
2. Accentul pe câștigurile rapide este în primul rând o măsură de consolidare a încrederii, astfel încât oamenii să vadă că guvernul ia măsuri care le influențează viața direct și prompt în timp ce o reformă structurală ar presupune efecte întârziate.
3. Scopul guvernului este ca prin reforme de creștere a încrederii, rapide și cu impact larg va fi o perioadă de reforme mai mare de 3 luni. Pe scurt prezumția noastră este că limitarea la câștiguri mici și rapide este o îngrijorare politică, nu tehnocratică

Având în vedere aceste ipoteze și având în vedere dorința noastră ca acest guvern să fie cât mai de succes posibil pentru a putea trece la reformele viitoare, aici sunt recomandările noastre.

Nr.	Problema și scurta descriere	Soluția și acțiuni propuse	Termen estimat de realizare	Riscuri în realizare
1	La momentul actual încrederea IMM-lor în instituțiile statului este mai mică decât oricând. Lecția tranziției din 2009 despre care adesea se vorbește constă în faptul că un om de afaceri a trecut de mituirea unui funcționar sub comuniști la mituirea a 3	Dimensiunea acestor probleme este de așa natură încât există câteva realități. 1. Ele nu pot fi soluționate într-o perioadă scurtă de timp doar cu legislația. În multe cazuri nu există o soluție legislativă	În cazul în care Guvernul aprobă un proiect de lege privind drepturile IMM-lor propuse de AIM, aceasta ar putea fi făcută publică la o	Propunând un acord de lucru cu IMM-le, există întotdeauna riscul de a nu atinge obiectivele stabilite. Dar acest risc există în mare parte din perspectiva situației politice din Chișinău. În

	oficiali în noua coaliție. Schimbările politice duc la incertitudine. Pe lângă această incertitudine, proprietarii de întreprinderi mici se confruntă și cu următoarele: 1. Proceduri abuzive de autorizări și controale 2. Informații cheie de reglementare neclare sau intenționat ascunse 3. Lipsa recursului prin intermediul instanțelor sau autorităților 4. Presiuni din partea agențiilor de stat atunci când companiile vorbesc despre corupție 5. Atitudini nepoliticoase și abuzive a funcționarilor publici	clară deoarece legea este deja destul de bună, dar implementarea ei problematică. 2. Aceste probleme reprezintă o defecțiune în relațiile dintre întreprinderile mici și guvernul. Încrederea și comunicarea sunt la fel de importante ca și legea. 3. Cercetările academice arată că nu este eficient ca problemele să fie abordate una câte una. Progrese trebuie înregistrate pe toate dimensiunile sau încrederea cetățenilor va eșua (citare). Solicităm ca Guvernul să propună în mod public Declarația Drepturilor IMM-lor, ca un acord cu întreprinderile mici. Credem că acesta este un prim pas spre utilizarea acestor drepturi pentru un program de reforme și schimbări. În timp ce la AIM avem idei specifice pentru unele dintre aceste reforme, credem că cel mai mare impact va veni din partea Guvernului declarând o deschidere pentru IMM-ri și o disponibilitate de a colabora. În mod fundamental, aceasta este o măsură de consolidare a încrederii care va avea efecte în această perioadă de 3 luni, dar va servi și ca bază pentru reformă pe termen lung. <i>Pentru a citi textul integral al Declarației Drepturilor IMM-lor consultați Anexa A:</i>	conferință de presă imediat. Ar trebui să existe un mic grup de lucru propus pentru a revizui această listă de drepturi și a crea o strategie de lansare (Campania de comunicare).	realitate, problemele prezentate aici sunt atât de vaste, încât încercarea și eșecul poartă riscuri mult mai mici decât lipsa de încercare.
--	---	--	--	--

		<i>Declarația Drepturilor IMM-lor Română Română Engleză cu adnotări și explicații</i> Mai multe detalii în atașament		
2	După birocrație și corupție , cea de-a treia plângere cea mai comună a întreprinderilor mici este accesul la finanțare. Din discuțiile noastre cu Banca Națională a Moldovei, precum și cu partenerii internaționali, am descoperit că imaginea accesului la finanțare la nivel macroeconomic este văzut de obicei foarte bine. Băncile au lichidități, ba chiar se plâng că nu acordă suficiente credite. La nivel microeconomic totul este mult diferit. Politicile abuzive, normele și standardele confuze fac procesul de creditare foarte descurajator. Exemple de abuz / probleme sunt după cum urmează: • Negocierea unei rate de dobândă și aflarea ulterioară că aceasta a crescut sub formă de penalitate exprimată în contract fără nici o notificare. • Tactici agresive de a impune proprietarii de afaceri să ia împrumuturi în calitate de persoane fizice, riscându-și astfel proprietatea lor și făcându-i direct responsabili de credit. • Cerințe excesive de garanție (până la 150%). Fiecare proprietar de afaceri aude poveștile celor care semnează și sunt apoi forțați să nu-și onoreze obligațiunile deoarece banca câștigă mai mulți bani pe lipsa sau întârzierea obligațiunilor decât plățile la timp.	Propunem o reformă de transparență a băncilor și a organizațiilor de creditare nebanară (OCN), intitulată Legea Drepturilor Debitorilor și Creditorilor Exemple de prevederi incluse ar fi: 1. Extinderea cerinței de a enumera rata efectivă a dobânzii și la OCN. 2. Solicitarea prezentării standard a informațiilor (rata efectivă a dobânzii, comisioanele, termenii etc.) tuturor creditorilor potențiali 3. O enumerare a drepturilor debitorilor postate în locuri vizibile în bănci cu o linie fierbinte pentru reclamații 4. Cerințe pentru creditori de a informa debitorii cu privire la programele de fonduri de garanție guvernamentale în care participă banca, precum și la modalitățile de aplicare 5. etc Credem că un grup de lucru compus din părțile interesate și experți reprezentativi se poate baza pe cele mai bune practici internaționale pentru a crea o reformă de impact care să impună transparența acestor instituții. Mai multe detalii aici.	Timpul de implementare, după redactarea și adoptarea legii, este în esență imediată. Băncile vor trebui să își revadă produsele și comunicarea și ar trebui să li se acorde un timp rezonabil pentru a face acest lucru. Având în vedere că aceasta implică o rată de 100% transparență băncile și alți creditori vor trebui să-și adapteze politicile, dar nu să-și schimbe în mod fundamental procesul de lucru. Aceasta poate fi o reformă cu impact mare la costuri reduse.	Băncile și OCN nu vor agreea această inițiativă, deoarece îi va forța să renunțe la anumite obiceiuri abuzive.. Având în vedere lipsa totală a echității în sectorul financiar, când vine vorba de IMM-ri și având în vedere cât de important este acest sector pentru o economie sănătoasă, riscul pare acceptabil.

	- Termeni și condiții extrem de neclare - cu taxe ascunse adesea printr-un text neclar care pot crește rata dobânzii declarată mai mult de 15%. - Băncile ascund informații despre programele guvernamentale de garantare a împrumuturilor pentru IMM-uri, fie din ignoranță, fie din alte motive. Și în timp ce există reglementări moderate pentru bănci, pentru OCN nu există nici o reglementare.			
3	Fiecare proprietar de afacere mică dorește să dedice mai multe resurse pentru afacere și să păstreze mai mult din ceea ce câștigă. Din punct de vedere politic, aceasta înseamnă, de obicei, că oamenii doresc reducerea impozitelor ca stimulent economic care poate promova unele sectoare în economie, cum ar fi IMM-urile din Moldova. Ceea despre ce nu se vorbește suficient este timpul. Dacă aplicăm formula Timpul = Bani pentru Moldova, atunci îngrijorarea reală a IMM-lor este că Guvernul le ia prea mult timp pentru raportare și procese birocratice nesfârșite. Astfel, o idee cheie de stimulare economică este de a da o parte din acest timp înapoi. Confirmarea tranzacțiilor din punct de vedere fiscal în Moldova consumă mai mult timp decât în țările învecinate sau în cele dezvoltate. Povara acestei situații cade disproporționat pe umerii întreprinderilor mici. Problemele cheie sunt	Propunem următoarele reforme pentru a rezolva această problemă. 1. Acceptarea Bonului Fiscal emis de către mașinile de casă și control (MCC) în contabilitatea pentru achiziții cu plata în numerar. Bonurile fiscale sunt documente fiscale obligatorii din punct de vedere juridic și ar trebui extinse pentru a acoperi tranzacțiile între întreprinderi. Aceasta ar elimina Factura Fiscală pentru toate tranzacțiile efectuate în numerar și primirea de bunuri în persoană. De asemenea, ar schimba în mod fundamental sistemul actual prin care o companie care realizează o vânzare are mai multe procese pentru persoanele fizice versus persoane juridice. O diferențiere care consumă foarte mult timp și energie. Noi înțelegem că implementarea SIA „Monitorizarea Electronică a Vânzărilor” poate aduce	Nu știm cât de mult va dura această reformă, deoarece problemele FISCALE sunt deosebit de complicate în Moldova. La AIM, noi lucrăm pentru a forma o echipă care să ajute la realizarea acestui obiectiv cât mai rapid posibil. Această reformă va necesita o implementare atentă de către agențiile de stat, ceea ce ar putea dura mult timp. Pentru afaceri, aceasta este o simplificare fără caracter obligatoriu, ceea ce înseamnă că	Aceasta este o reformă masivă și va avea rezistență din partea oamenilor îngrijorați cu privire la astfel de schimbări atât de mari. Dar această schimbare a fost implementată cu succes în România și în alte țări, în timp ce în țările Europei Occidentale nu a fost necesară, deoarece ei nu au avut niciodată o moștenire a comunismului. Serviciul Fiscal de Stat se poate opune acestei modificări, deoarece va colecta mai puțin hârtie pe care o consideră esențială în controlul plăților fiscale. În realitate, aceste reforme se aliniază la cele mai bune practici internaționale și reformele din trecut ale României, astfel încât există

	următoarele: 1. Proceduri diferite de efectuare a achizițiilor de la persoanele fizice – cetățeni și persoanelor juridice. Astfel, companiile petrec mai mult timp pentru efectuarea de tranzacții și exclud IMM-urile din vânzările B2B pentru că acestea nu își pot permite un contabil 24/24 în oficiu. 2. Un sistem e-factura ineficient implementat de stat. Sistem e-factura trebuie să fie dezvoltat pentru a simplifica operațiunile de zi a IMM-ilor 3. Cerințele de semnătură și ștampilă impuse de stat pentru vânzările B2B presupune implicarea personalului din top management în cele mai mici tranzacții, și ca rezultat pierderea de timp. Pentru o prezentare mai detaliată a problemelor cu exemple, vă rugăm să consultați Anexa B: Reforma Facticei Fiscale din documentul nostru privind Reforme cu Impact Mare pentru IMM-uri.	schimbări în viitor apropiat – 12-24 luni. Totodată modificarea simplă la conținutul bonului fiscal poate fi egalat cu factura fiscală. Simplificarea Facturilor pentru bunurile plătite prin virament. Facturile ar trebui simplificate pentru bunurile care sunt comandate și livrate unei companii sau care sunt luate în credit (cu plata ulterioară, după cum se specifică în contractele companiei). Guvernul ar trebui să stabilească o cerință minimă pentru astfel de facturi, similară celorlalte națiuni europene. De exemplu, în România orice document (tipărit pe orice hârtie) sau document electronic (e-mail, pdf etc.) care transmite informațiile de identificare ale companiei, precum și o listă de bunuri ar trebui considerată un cont de plată / factură. Această simplificare a fost făcută prin Legea nr. 227 din 2019 privind Codul Fiscal ART.319. 2. Eliminarea facturilor de tranzit. Factura de tranzit are scopul de a dovedi poliției rutiere dreptul unei persoane de a tranzita mărfurile. Acest concept este o relicvă a trecutului sovietic al Republicii Moldova și nu are un echivalent în țările europene moderne. 3. Eliminarea cerinței pentru ștampile și semnături. În timp ce ștampila este opțională în Moldova de peste 2 ani, aceasta este în continuare cerută de aproape toți agenții economici și agențiile guvernamentale. În timp ce obiectivul final	cei care doresc să continue să emită facturi așa cum a fost ei pot face acest lucru - alte companii nu va fi necesar să le ia. Acest lucru înseamnă că procesul de implementare poate decurge ușor executat printr-un parcurs individual.	mulți experți care pot veni și vorbi despre punerea reformei în aplicare. Companiile mari vor economisi cantități mari de timp și cheltuieli pentru echipamente prin trecerea la achizițiilor pe bază de Bon-Fiscal. Acestea fiind spuse, vor pierde un avantaj competitiv în fața companiilor mici. Unii se pot opune acestei schimbări.
--	---	---	--	--

		ar fi eliminarea totală a ștampilei, este o problemă dificilă de cultură în Moldova, unde oamenii sunt foarte obișnuiți cu acest simbol al puterii și al formalității. Propunem să solicităm ca fiecare factură să se menționeze clar că lângă semnătură ștampilarea documentului nu este cerut obligatoriu de lege. Acest lucru va face politica mai clară și va oferi oportunitatea companiilor care nu vor să folosească în mod constant ștampila un instrument pentru a explica acest lucru birocrăților care nu înțeleg această poziție. Solicitarea semnăturilor ar trebui să fie decizia companiei bazată pe contractul dintre cu cumpărătorul lor, și nu o chestiune de interes guvernamental. Acest proces este similar cu modul în care sunt implementate actualmente facturile în România.		
--	--	--	--	--